

stem, den hidtil har fulgt med Hensyn til de egentlige Statsbaner, vil den bygge dyrere, end hvis den overlader det til sine egne Teknikere.

Winther: Den Grundsætning, at Staten bør være Herre over det vigtigste Samsørselsmiddel, er nu bleven — kan man sige — en europæisk Tanke. Man ser i de forskjellige Lande en Bestræbelse i denne Retning, og nu ser man her, at Regjeringen har tilegnet sig denne Tanke. Den har derfor ogsaa i Motiverne til dette Lovforslag ildtalt, at den vil anlægge de Baner, der endnu blivne at anlægge, ved Statens Medvirkning, men dog ved Tilskud af Private. Den vil dernæst erhverve de allerede anlagte større Baner. I dette Princip er jeg naturligvis aldeles enig med Regjeringen; men naar vi komme til at se, hvorledes denne Tanke er bleven gjort gjældende i det foreliggende Lovforslag, bliver jeg fuldstændig uenig med den høitærede Regjering. Der er nu for det Første sagt her, at de Baner, som ere nævnte, netop ere de, der først bør anlægges; men der er tillige ildtalt, at Regjeringen antager, at de vigtigste Baner allerede ere anlagte, og hvorvel disse ere de, der først bør anlægges ved Statens Medvirkning, ere de dog ikke i den Grad Statsbaner, at de bør bygges uden Tilskud af de Egne, der nærmest ere interesserede deri.

Jeg skal nu gjøre opmærksom paa, at der er en anden Bane, som ogsaa har været omtalt flere Gange heri Thinget, og med Hensyn til en enkelt Del har foreligget som Lovforslag her, men som ikke findes paa dette Lovforslag. Jeg sigter til de Banestrækninger, der ville fuldstændiggjøre Lærbane over den midterste Del af Sjælland. Allerede for mange Aar siden var der Forslag om, at der skulde bygges en Forbindelsesbane mellem Silkeborg og Lange, i hvert Fald til et Punkt paa den Lærbane, som gaar fra Langaa op til Skive og videre. Det var kun ved et Tilfælde — den høitærede Minister veed meget god Bested derom — at der ikke i forrige Samling ved privat Initiativ blev indbragt i dette Thing et Forslag, som gik ud paa at anlægge det Stykke Bane, som jeg nævnte, tilligemed en Forfattelse af Banen fra Herning over til et Punkt paa Vestbanen. Det er der nu aldeles ikke taget Hensyn til, uagtet der i Motiverne staar, at man i dette Lovforslag foreslaar de Baner, som have været fremme som Lovforslag eller have været Gjenstand for private Bestræbelser. Det er forekommet mig, at den Bane, som først af alle burde anlægges eller fuldstændiggjøres, er den fra Grenaa helt over Landet til Vestbanen. Der forekommer mig at være noget Forunderligt i, at man har en Bane, som gaar i eet Drag fra Østtiden af Sjælland og helt hen f. Ex. til Lange, og at man saa pludselig, hvis man vil over til den sydvæstlige Del af Sjælland, navnlig til Esbjerghavn, skal gjøre den lange Bue enten Nord over Hølstebro, eller Syd om

nedover Aarhus og Rølding. Det er et lille Stykke, og da der kan tilveiebringes et stort Resultat derved, saa er det underligt, at ikke Regjeringen selv har villet indrømme Vigtigheden af dette Banestykke. Dernæst er der heller ikke noget Tegnet til, at denne Regjering vil tænke paa at fortsætte Banen fra Herning til et Punkt paa Vestbanen. Nu indrømmer jeg meget gjerne, at det maasse kunde være rigtigt at opsætte dette, indtil man fik at vide, paa hvilke Vilkaar man kan erhverve den private Bane, som man har ladet skyde sig ind imellem Statsbanen ved Silkeborg og Vestbanen, og det Punkt paa Vestbanen, hvorfra man kan tilveiebringe en Bane imod Øst for at møde den ved Herning. Saalænge man ikke veed disse Vilkaar, kan det maasse være rigtigt, at man ikke har ildtalt sig bestemt i saa Henseende. Den forrige Regjering ildtalt, at det kun var et Lids spørgsmaal, hvornaar denne Bane vilde blive anlagt, og det forekommer mig derfor, at denne Regjering staar tvivlsom overfor et Anlæg, som en tidligere Regjering har antaget for at være en Selvfølge, at det skulde udføres. Det er altsaa efter min Mening en Mangel ved dette Lovforslag, at denne Bane er udeladt. Naar man dernæst ser hen til de Baner, som ere foreslaaede, saa er der jo blandt disse en Bane fra Struer Station til Oddefund og fra Oddefund til Thisted Kjøbstad, og det antager jeg ogsaa bør være en af dem, der først bør anlægges. Naar man i den senere Tid har været Vidne til de forskjellige Uheld, som ere indtrufne ved Bygningen af Broen over Limfjorden ved Aalborg, saa forekommer det mig, at man burde afvente, om der overhovedet kan tilveiebringes en Broforbindelse der, inden man anlægger en Bane som denne; thi efter min Mening er det en Belfødsag for vort Land, at der er en fast Forbindelse mellem Landet Nord og Syd for Limfjorden. Naar man nu anlægger en Bane som den her foreslaaede fra Oddefund til Thisted, saa forekommer det mig, at man, hvis det skulde vise sig, at Broen over Limfjorden ved Aalborg ikke lod sig udføre, affarter sig fra at faae et andet Forbindelsespunkt mellem disse to Landsdele. Regjeringen har selv ladet en anden Linie undersøge, fordi den har været fremhævet som den, der ogsaa paa anden Maade kunde imødekomme den Trang til en Jernbane, der findes i Thy, nemlig en Bane, som skulde gaae ud fra Sønderønsfild eller maasse et andet Punkt paa Østbanen over Løgstør og Aggerfund og derfra over paa den anden Side af Limfjorden. Der staar ikke her Noget om, at det skulde være en fast Forbindelse; men jeg veed ikke noget andet Sted end netop Aggerfund, som der mere passende maatte tages Hensyn til, naar man vil have en fast Forbindelse imellem Landet Nord og Syd for Limfjorden. At lægge en fast Forbindelse over Oddefund er der jo allerede reist store Betænklig-